

ת"פ 54007/08/19 - פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נגד יעל הלוי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 54007-08-19 מדינת ישראל ואח' נ' הלוי

מספר בקשה: 47

בפני	כבוד השופטת, סגנית הנשיאה שירלי דקל נה
המאשימה	פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה
נגד	
הנאשמת	יעל הלוי
<u>החלטה</u>	

זוהי החלטה בבקשת ההגנה לביטול כתב האישום בשל טענות של הגנה מן הצדק, לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**"), לפיה הגשת כתב האישום וניהול ההליך הפלילי בעניינה של הנאשמת בשל שיהוי בביצוע הליכי החקירה וההעמדה לדין.

כתב האישום

נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות שונות של זיוף ומרמה על פי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 ופקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

בהתאם לנטען בחלק הכללי בכתב האישום, בין השנים 2007-2014 שימשה הנאשמת כבעלים וכמנהלת של עסק בשם "זיכוי ישיר", שעסק במתן שירותים להחזרי מס לשכירים. נטען כי במסגרת העסק, פעלה הנאשמת בעצמה או באמצעות אחד מעובדי העסק, למילוי טפסים ואיסוף מסמכים שונים עבור לקוחותיה לפקדי שומה ברחבי הארץ, לרבות הגשת דו"חות שנתיים ובקשות לזיכוי ממס בגין קרוב נטול יכולת. בתמורה לשירות זה, קיבלה הנאשמת עמלה בגובה אחוז מסוים מהחזר המס שהושג עבור הלקוח.

במסגרת האישום הראשון בכתב האישום נטען כי הנאשמת פעלה בשיטה של זיוף מסמכים שתמכו בבקשות כוזבות לזיכוי ממס עבור לקוחותיה והגישה אותן לפקדי השומה ברחבי הארץ, במטרה לקבל החזרי מס כוזבים. באמצעות מרמה זו נטען כי הנאשמת יצרה מונוטין לעסק והשיגה לקוחות וכן קיבלה לידיה את העמלה הנובעת מהחזר המס.

עוד נטען כי באמצעות המרמה, השיגה הנאשמת החזרי מס כוזבים בסכום של 1,128,473 ₪ עבור 44 לקוחות, וכן ניסתה להשיג החזרי מס כוזבים עבור 32 לקוחות נוספים.

במסגרת האישום השני לכתב האישום נטען כי במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, פעלה הנאשמת על מנת לדווח לרשויות המס על הכנסה קטנה מזו שהייתה לה בפועל בהיקף של 1,277,467 ₪, שסכום המע"מ הנצמח ממנו הוא 190,038 ₪.

לכתב האישום צורפה רשימה של 76 לקוחות העסק הכוללת פירוט של החזרי המס הכוזבים הנטענים ורשימה הכוללת 258 חשבוניות מס שנטען כי הן חשבוניות כוזבות.

תמצית טענות הצדדים

ההגנה טענה כי חל שיהוי ניכר בחקירת התיק באופן שפגע בהגנת הנאשמת, הואיל ועוד ביום 30.1.2014 הוגשה למשטרה תלונה על-ידי אחת מלקוחות העסק לפיה הנאשמת הגישה בשמה בקשה להחזרי מס בצירוף מסמכים מזויפים, בעוד שכתב האישום נגד הנאשמת הוגש לבית המשפט רק בחודש אוגוסט 2019, למעלה מחמש וחצי שנים לאחר מועד הגשת התלונה.

ההגנה פירטה באריכות בבקשתה ובתגובה שהגישה את השתלשלות האירועים ממועד הגשת התלונה במשטרה, עובר לכלל חקירות הנאשמת ברשויות החקירה השונות, טיפול הפרקליטות בתיק והשלמות החקירה שנדרשו מעת לעת.

לטענת ההגנה, התמשכות הליכים זו מנוגדת לנוהל מס' 300.05.166 של האגף לחקירות ומודיעין במשטרה, שכותרתו "הגבלת משך החקירה נגד חשוד" (להלן: "**הנוהל**"), לפיו בעבירות מסוג פשע יש לסיים את החקירה כנגד החשוד לא יאוחר מתום 18 חודשים מיום החשדתו במשטרה.

עוד טענה ההגנה כי התמשכות ההליכים עומדת בסתירה לקבוע בהנחיה מס' 4.1202 של היועץ המשפטי לממשלה, שכותרתה "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: "**הנחית היועמ"ש**"), כנוסחה בתקופה בה הוגש כתב האישום, לפיו בעבירות מסוג פשע על המאשימה לפעול לסיום הטיפול בתיק תוך 18 חודשים.

לטענת ההגנה, אף שהנאשמת נחקרה בתחילה על ידי רשות המיסים ורק בהמשך על ידי המשטרה, אין מקום לבצע הבחנה בין חקירות אלו, שכן כבר בחקירתה הראשונה ביום 30.6.2014 על ידי רשויות מס הכנסה, נחשדה הנאשמת בביצוע עבירות זיוף ומרמה (הנחקרות על ידי המשטרה), לצד עבירות המס. ההגנה אף הוסיפה וטענה כי המאשימה לא הציגה כל אישורים להארכת תקופת הטיפול בתיק על ידה, בניגוד לקבוע בסעיף 57א(א) לחסד"פ.

נוכח כלל טענותיה, סברה ההגנה כי כתב האישום הוגש נגד הנאשמת בשיהוי בלתי סביר, העומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ועל כן עתרה להורות על ביטולו.

בתגובתה טענה המאשימה כי יש לדחות את בקשת ההגנה. המאשימה חלקה על טענת ההגנה לפיה מועד הגשת התלונה הוא מועד הפתיחה בחקירה. לטענתה, לאחר הגשת התלונה במשטרה ביום 30.1.2014 ועד לסוף חודש יוני 2014 בוצעה בחינה אזרחית בקשר להתנהלות העסק על ידי פקיד השומה, ורק ביום 30.6.2014, לאחר שעלו חשדות לביצוע עבירות מס, נפתחה חקירה פלילית על ידי פקיד שומה חקירות מרכז. המאשימה הוסיפה כי עם הגעת תיק החקירה מרשויות מס הכנסה לידי הפרקליטות במהלך שנת 2016, עלו חשדות לביצוע עבירות נוספות שאינן עבירות

על פקודת מס הכנסה, לרבות עבירות זיוף וקבלת דבר במרמה, ומשכך התיק הועבר בסוף שנת 2016 למשטרה לביצוע השלמות חקירה. לטענת המאשימה, בסוף שנת 2017, עם השבת התיק מהמשטרה לידיה לאחר ביצוע השלמות החקירה, הסתבר לה כי הנאשמת נחקרה בעבר גם במסגרת רשויות מע"מ, והן התבקשו להעביר את החומר המצוי בידהן לבחינת המאשימה. עם בחינת החומר הנוסף, התבקשה השלמת חקירה נוספת שהסתיימה לקראת סוף שנת 2018.

המאשימה הדגישה כי לאחר קבלת כלל החומרים הרלוונטיים לידיה שקדה על בחינת התיק, וכבר במהלך חודש ינואר 2019 נשלח מכתב זימון לנאשמת, טרם הגשת כתב אישום. כאשר השימוע נערך במהלך חודש יוני 2019, וכחודשיים לאחר מכן, הוגש כתב האישום לבית המשפט.

המאשימה טענה כי המשטרה עמדה בתנאים הקבועים בנוהל, שכן הנאשמת נחקרה לראשונה במשטרה אך ביום 10.1.2017, והתיק הושב לידי המאשימה בסוף שנת 2017, קרי פחות מ-18 חודשים מיום החשדת הנאשמת במשטרה.

אשר לעמידה בהנחיית היועמ"ש כנוסחה בתקופה הרלוונטית, טענה המאשימה כי אין להביא בחשבון את פרקי הזמן בהם התיק היה מצוי בהשלמות חקירה. לשיטת המאשימה, בנסיבות אלו, כשהתיק הונח על שולחן המאשימה בתחילת שנת 2016 וכתב אישום הוגש בחודש אוגוסט 2019, ובמהלך תקופה זו הועבר התיק לשתי השלמות חקירה שקטעו את מרוץ הזמנים, ואף השימוע בו נדחה למשך כחצי שנה לבקשת ההגנה, יוצא כי לא חרגה מהמועדים הקבועים בהנחיית היועמ"ש.

בסיום תגובתה הדגישה המאשימה כי ביטול הליך פלילי מטעמים של "הגנה מן הצדק" מהווה מהלך קיצוני שיינקט במקרים חריגים בהם הוכחה פגיעה משמעותית בהגנת הנאשמת, דבר שאינו מתקיים בענייננו, בשים לב, בין היתר, להיקף ומורכבות התיק.

דין והכרעה

טרם אצלול לדיון בטענת הגנה מן הצדק, שהיא הטענה המרכזית המפורטת בבקשה, אציין כי הוראת סעיף 57א(א) לחסד"פ, שעניינה משך הליכי החקירה והעמדה לדין, אליה הפנתה ההגנה בבקשתה, אינה חלה על התיק שלפניי, ואנמק.

חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 87), התשע"ט-2019 (להלן: "**התיקון**"), במסגרתו נחקק סעיף 57 א(א) לחסד"פ, קובע:

"משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

אף שהתיקון פורסם ביום 10.1.2019, נקבע הוא יכנס לתוקף תשעה חודשים מיום פרסומו, קרי ביום 10.10.2019.

מאחר שכתב האישום הוגש לבית המשפט במהלך חודש אוגוסט 2019, התיקון לחוק לא היה בתוקף במועד הגשתו והוראותיו אינן חלות על המקרה שלפניי.

אעבור לדון עתה בטענת ההגנה להגנה מן הצדק -

דוקטרינת ההגנה מן הצדק נקבעה תחילה בפסיקת בית המשפט העליון, ובהמשך אומצה על ידי המחוקק הישראלי בסעיף 149(10) לחסד"פ. בהתאם לדוקטרינה זו לבית המשפט סמכות לבטל כתב אישום אם הגשתו או בירורו עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית.

ב-ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ** נט' (6) 776 (2005) (להלן: "**עניין בורוביץ**"), נקבע כי בחינה רב שלבית לבחינת הטענה של הגנה מן הצדק: בשלב הראשון, על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בעניינו של הנאשם ולבחון את עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו; בשלב השני, על בית המשפט לאזן בין האינטרסים השונים התומכים בקיום ההליך הפלילי לצד האינטרסים השונים התומכים בביטול ההליך, בהתחשב בנסיבותיו הספציפיות של התיק. אם בית המשפט נוכח לדעת כי קיומו של ההליך יביא לפגיעה קשה בתחושת הצדק וההגינות עליו לעבור לשלב הבא; בשלב השלישי, על בית המשפט לבחון אם ניתן לרפא את הפגמים באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב האישום.

יישום המבחנים שנקבעו ב**הלכת בורוביץ** על המקרה שלפניי מעלה כי לא התקיימו כלל המבחנים המצטברים לקבלת בקשת ההגנה לביטול כתב האישום.

ב-ע"פ 6922/08 **פלוני נגד מדינת ישראל** (1.2.2010) (להלן: "**עניין פלוני**"), הביע בית המשפט העליון את דעתו כי **שיהוי של למעלה מחמש שנים בהגשת כתב אישום הוא בלתי סביר**, גם בהינתן העומס המוטל על מערכות אכיפת החוק, בשים לב לפגיעה בזכויות הנאשם אשר נאלץ להתנהל משך שנים בתחושה קשה של חוסר ודאות. עם זאת, הובהר כי אל מול הפגם בשיהוי יש לבחון את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם ואת התשתית הראייתית שנאספה.

בענייננו, והגם שנראה כי אירע שיהוי משמעותי מיום פתיחת החקירה הפלילית בתיק ועד להגשת כתב האישום בתיק, אין להתעלם מהסברי המאשימה לפיהם שיהוי זה קשור בקשר הדוק למורכבותו והיקפו של התיק, אשר כלל חקירה ענפה ומורכבת מצד שלוש רשויות חקירה שונות - מס הכנסה, מע"מ והמשטרה, אשר כל אחת מהן עסקה בהיבטים שונים של העבירות בהן נחשדה הנאשמת.

מורכבות התיק אף דרשה את שליחתו להשלמות חקירה נדרשות שארכו זמן לא מבוטל, שלאחריהן נדרשה המאשימה לבחון את כלל החומרים שנכללו בתיק, עד לזיקוקם לכדי כתב אישום.

בהקשר זה אציין כי אף שהבקשה כוללת טענות **מקדמיות**, היא הוגשה רק במהלך שמיעת פרשת התביעה, לאחר חילופי ייצוג של הנאשמת, ולאחר שבית המשפט נחשף במסגרת הליך ההוכחות להיקף הרב של החומר הראייתי שנאסף בתיק, הכולל עשרות קלסרים עם מוצגים ועדויות של כ-200 עדים.

במבחן התוצאה, אכן הייתה התמשכות נכרת בהליכי החקירה בתיק, אך לשיטתי פגם זה אינו מצדיק ביטול כתב האישום, וניתן לרפא פגם זה באמצעי מתון ומידתי יותר, שפגיעתו באינטרס הציבורי פחותה, כדוגמת שיקול לעונש, ככל שהנאשמת תורשע בסופו של ההליך המשפטי בדיון (עניין פלוני לעיל וכן עפ"ג (מח'ב"ש) 68947-07-20 **יוסופוב נ' מדינת ישראל** (18.11.2020)).

דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו קיים אינטרס ציבורי משמעותי וכבד משקל בניהול הליכים פלייליים בעבירות מס ומרמה, המתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה בקופה הציבורית וכן בכיסם של כללי אזרחי המדינה, ונוכח חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאה בנטל המס (רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.2013)).

סוף דבר

נוכח כל האמור לעיל, לא מצאתי להורות על ביטול כתב האישום. עם זאת, יודגש כי להגנה שמורה להגנה הזכות להעלות טענותיה אלו בהמשך ההליך המשפטי, ככל שתימצא לנכון לעשות כן.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ד' טבת תשפ"ב, 08 דצמבר 2021, בהעדר
הצדדים.